

Datum van inontvangstneming : 26/03/2015

Zaak C-70/15

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

17 februari 2015

Verwijzende rechter:

Sąd Najwyższy (Polen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

27 november 2014

Verzoekende partij:

Emmanuel Lebek

Verwerende partij:

Janusz Domino

BESCHIKKING

[OMISSIS]

De Sąd Najwyższy in de volgende samenstelling:

[OMISSIS]

in de zaak betreffende het verzoek van schuldeiser Emmanuel Lebek

in aanwezigheid van schuldenaar Janusz Domino

om uitvoerbaarverklaring,

na de besloten behandeling door de civiele kamer op 27 november 2014 van het cassatieberoep van de schuldeiser tegen de beschikking van de Sąd Apelacyjny we Wrocławiu van 27 mei 2013 [OMISSIS],

BESLIST:

I. Krachtens artikel 267, derde alinea, VWEU worden het Hof van Justitie van de Europese Unie de volgende rechtsvragen voorgelegd:

1. Dient artikel 34, punt 2, van verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (PB 2001, L 12, blz. 1, zoals gewijzigd) aldus te worden uitgelegd dat het daarin vermelde feit van het in staat zijn om een rechtsmiddel aan te wenden, ziet op zowel de situatie waarin dit rechtsmiddel kan worden aangewend binnen de in het nationale recht gestelde termijn als de situatie waarin die termijn reeds is verstreken maar het nog mogelijk is om een **[Or. 2]** verzoek om verlening van een nieuwe termijn in te dienen en vervolgens – na toewijzing van dat verzoek – het eigenlijke rechtsmiddel aan te wenden?

2. Dient artikel 19, lid 4, van verordening (EG) nr. 1393/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken ("de betekening en de kennisgeving van stukken"), en tot intrekking van verordening (EG) nr. 1348/2000 van de Raad (PB L 324, blz. 79) aldus te worden uitgelegd dat het de toepassing uitsluit van de bepalingen van nationaal recht inzake de mogelijkheid om een nieuwe termijn toe te staan waarbinnen het rechtsmiddel alsnog kan worden aangewend, dan wel in die zin dat de verweerder de keuze heeft om ofwel een verzoek in de zin van die bepaling in te dienen ofwel gebruik te maken van het in het nationale recht voorziene passende rechtsinstituut?

II. De behandeling van de zaak wordt geschorst.

[Or. 3]

MOTIVERING

I. Voorwerp van de procedure

Het onderhavige geding heeft betrekking op een nieuw verzoek om uitvoerbaarverklaring, in Polen, van een beslissing van de Tribunal de Grande Instance de Paris van 8 april 2010, waarbij de partij Janusz Domino wordt veroordeeld tot betaling van een maandelijks bedrag van 300 EUR als alimentatie aan verzoeker Emmanuel Lebek, die toen een student van 24 jaar was. Het geding tussen partijen in de procedure die aanhangig is voor de Sąd Najwyższy betreft de vraag of verweerder, aan wie geen afschrift van het verzoekschrift dat het geding voor een rechterlijke instantie inleidt, was betekend of meegedeeld en tegen wie

verstek werd verleend, in staat was om een rechtsmiddel aan te wenden tegen de beslissing van die rechterlijke instantie.

II. Unierecht

Verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (PB 2001, L 12, blz. 1)

Artikel 34, punt 2

Een beslissing wordt niet erkend indien:

het stuk dat het geding inleidt of een gelijkwaardig stuk, niet zo tijdig en op zodanige wijze als met het oog op zijn verdediging nodig was, aan de verweerder tegen wie verstek werd verleend, betekend of meegedeeld is, tenzij de verweerder tegen de beslissing geen rechtsmiddel heeft aangewend terwijl hij daartoe in staat was;

Artikel 45

[Or. 4]

1. De verklaring van uitvoerbaarheid wordt door het gerecht dat oordeelt over een rechtsmiddel, bedoeld in de artikelen 43 of 44, slechts op een van de in de artikelen 34 en 35 genoemde gronden geweigerd of ingetrokken. Het gerecht doet onverwijld uitspraak.

2. In geen geval wordt overgegaan tot een onderzoek van de juistheid van de in den vreemde gegeven beslissing.

Verordening (EG) nr. 1393/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken ("de betekening en de kennisgeving van stukken"), en tot intrekking van verordening (EG) nr. 1348/2000 van de Raad (PB L 324, blz. 79)

Artikel 19, lid 4

Niet-verschenen verweerder

Wanneer een stuk dat het geding inleidt of een daarmee gelijk te stellen stuk overeenkomstig de bepalingen van deze verordening ter betekening of kennisgeving naar een andere lidstaat moest worden gezonden en de verweerder bij verstek is veroordeeld, kan de rechter, indien de termijn waarbinnen een

rechtsmiddel had moeten worden aangewend is verstreken, de verweerder een nieuwe termijn toestaan waarbinnen hij het rechtsmiddel alsnog kan aanwenden, mits aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de verweerder heeft niet de gelegenheid gehad zich te verweren of een rechtsmiddel aan te wenden, doordat het stuk respectievelijk de beslissing hem, buiten zijn schuld, niet tijdig heeft bereikt, en
- b) de grieven van de verweerder zijn, naar het aanvankelijke oordeel van de rechter, niet van elke grond ontbloot.

Een verzoek om verlening van een nieuwe termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel is slechts ontvankelijk indien het is ingediend binnen een redelijke termijn na het tijdstip waarop de verweerder van de beslissing kennis heeft gekregen.

[Or. 5]

Elke lidstaat kan, overeenkomstig artikel 23, lid 1, verklaren dat het verzoek niet ontvankelijk is, indien het is ingediend na het verstrijken van een in die verklaring genoemde termijn, die echter niet korter mag zijn dan één jaar te rekenen vanaf de dag waarop de beslissing is gegeven.

Artikel 23

Bekendmaking

1. De lidstaten delen de Commissie de in de artikelen 2, 3, 4, 10, 11, 13, 15 en 19 bedoelde gegevens mee. De lidstaten delen de Commissie mee of de betekening of kennisgeving van een stuk overeenkomstig hun recht binnen een bepaalde termijn als bedoeld in artikel 8, lid 3, en artikel 9, lid 2, moet worden verricht.

Uit de geconsolideerde versie van de mededelingen van de lidstaten op grond van dit artikel blijkt dat Frankrijk met betrekking tot artikel 19 van de verordening heeft meegedeeld dat het verzoek om verlening van een nieuwe termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel als bedoeld in lid 4 moet worden ingediend binnen één jaar te rekenen vanaf de dag waarop de beslissing is gegeven.

III. Nationaal recht

Artikel 540 van het Franse wetboek van burgerlijke rechtsvordering in de versie die van kracht is ingevolge décret n° 2011-1043 du 1er septembre 2011 relatif aux mesures conservatoires prises après l'ouverture d'une succession et à la procédure en la forme des référés (decreet nr. 2011-1043 van 1 september 2011 betreffende bewarende maatregelen bij het openvallen van een erfenis en de kortgedingprocedure)

Indien het vonnis bij verstek werd gewezen of wordt geacht op tegenspraak te zijn geweest, kan de rechter, indien de termijn waarbinnen een rechtsmiddel had moeten worden aangewend is verstreken, de verweerder een nieuwe termijn toestaan waarbinnen hij het rechtsmiddel alsnog kan aanwenden, indien de verweerder niet de gelegenheid heeft gehad een rechtsmiddel aan te wenden, doordat de beslissing hem, buiten zijn schuld, [Or. 6] niet tijdig heeft bereikt, of indien het voor hem onmogelijk was om op te treden.

Het verzoek om verlening van een nieuwe termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel wordt ingediend bij de voorzitter van de rechterlijke instantie die bevoegd is om kennis te nemen van het verzet of het hoger beroep. De voorzitter zetelt zoals in kortgeding.

Het verzoek is ontvankelijk indien het wordt ingediend binnen een termijn van twee maanden vanaf het eerste stuk dat de betrokkene zelf werd betekend of, bij gebreke daarvan, vanaf de eerste maatregel van tenuitvoerlegging die ertoe leidt dat alle of een deel van de goederen van de schuldenaar niet beschikbaar zijn.

Tegen de uitspraak van de voorzitter kan geen rechtsmiddel worden aangewend.

Indien de voorzitter het verzoek toewijst, begint de termijn voor het aantekenen van verzet of het instellen van hoger beroep te lopen vanaf de datum van zijn beslissing, tenzij hij een kortere termijn vaststelt of gelast dat de dagvaarding geschiedt voor de door hem bepaalde dag.

Bij wijze van uitzondering wordt het recht op heroverweging als bedoeld in artikel 19 van verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad van 18 december 2008 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen uitgeoefend door middel van een hoger beroep.

[OMISSIS][vertaling van deze Franse bepaling in het Pools]

[Or. 7]

IV. Feiten en procesverloop

1. Eerste verzoek om uitvoerbaarverklaring

Het eerste door Emmanuel Lebek ingediende verzoek om uitvoerbaarverklaring van de uitspraak van het Tribunal de Grande Instance de Paris van 8 april 2010 werd afgewezen bij beschikking van de Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze (regionale rechtbank van Jelenia Góra) van 23 november 2011 op grond van artikel 34, punt 2, juncto artikel 45 van verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad. In deze procedure heeft de Sąd Okręgowy, gelet op de inhoud van het overeenkomstig de artikelen 54 en 58 van verordening nr. 44/2001 afgegeven

certificaat, vastgesteld dat aan verweerder, die niet is verschenen [**Or. 8**], het inleidende verzoekschrift niet werd betekend of meegedeeld. Uit de vaststellingen bleek tevens dat verweerder Janusz Domino sinds 1996 duurzaam in Polen woonde en het middelpunt van zijn leven zich daar bevond. Verweerder kon geen post ontvangen op het door verzoeker aangegeven adres te Parijs, hij had geen kennis van de aanhangige procedure en hij kon geen verweer voeren. Verweerder kreeg kennis van de uitspraak van de Franse rechter in juli 2011, toen de Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze hem een afschrift van het verzoek tot uitvoerbaarverklaring alsmede een daarbij gevoegd afschrift van de uitspraak van de Franse rechter betekende.

Het hoger beroep van verzoeker tegen bovengenoemde beschikking werd verworpen bij beschikking van de Sąd Apelacyjny we Wrocławiu van 31 januari 2012. Deze rechter oordeelde dat verweerder de uitspraak van de Franse rechter niet kon aanvechten daar hij daarvan kennis had genomen op een tijdstip waarop het onmogelijk was om nog een gewoon rechtsmiddel aan te wenden.

2. Tweede verzoek om uitvoerbaarverklaring

2 a. Procedure voor de Sąd Okręgowy

In een nieuw verzoek om uitvoerbaarverklaring van de beslissing van de Franse rechterlijke instantie beriep verzoeker zich op een nieuwe omstandigheid, te weten de dubbele betekening van die beslissing aan verweerder op de in verordening nr. 1393/2007 bedoelde wijze. De eerste betekening werd verricht per post door de Franse gerechtsdeurwaarder op 17 mei 2012, en de tweede betekening door de Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze op 31 mei 2012 in uitvoering van het verzoek om justitiële samenwerking van de Franse gerechtsdeurwaarder. Samen met de beslissing werd aan verweerder tevens een mededeling betekend inzake de inhoud van artikel 540 van het Franse wetboek van burgerlijke rechtsvordering, in de versie die van kracht was ingevolge het decreet van 1 september 2011. Uit die mededeling bleek dat verweerder kon verzoeken om verlening van een nieuwe termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel binnen een termijn van twee maanden vanaf de dag van betekening van de beslissing. Verweerder heeft geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. De mededeling [**Or. 9**] bevatte tevens informatie over artikel 19, lid 4, van verordening (EG) nr. 4/2009 van 18 december 2008 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen.

Verzoeker betoogde dat door de betekening van het stuk van de gerechtsdeurwaarder samen met de mededeling inzake het recht om te verzoeken om een nieuwe termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel, de voorwaarde van artikel 34, punt 2, van verordening nr. 44/2001 wegviel, daar de mogelijkheid werd gegeven om de beslissing aan te vechten, waarvan verweerder geen gebruik heeft gemaakt.

Bij beschikking van 14 december 2012 heeft de Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze, die de overwegingen van verzoeker juist achtte, het verzoek om uitvoerbaarverklaring van de beslissing op grond van de bepalingen van verordening nr. 44/2001 toegewezen.

2 b. Procedure voor de Sąd Apelacyjny

In hoger beroep vorderde schuldenaar Janusz Domino dat de beschikking aldus werd gewijzigd dat de uitvoerbaarverklaring van de beslissing van de Franse rechter werd geweigerd, of dat die beschikking nietig werd verklaard. Hij voerde aan dat de procedure die heeft geleid tot de beslissing van de Tribunal de Grande Instance de Paris van 8 april 2010 heeft plaatsgevonden buiten zijn medeweten, daar alle stukken in die zaak werden betekend aan een adres waar hij niet woonde, aangezien hij sinds 1996 duurzaam in Polen woonde. Dit stond overeenkomstig artikel 34, punt 2, van verordening nr. 44/200[1] in de weg aan de uitvoerbaarverklaring van de beslissing.

Bij beschikking van 27 mei 2013 heeft de Sąd Apelacyjny we Wrocławiu bovengenoemde beschikking gewijzigd en het verzoek om uitvoerbaarverklaring van de beslissing afgewezen. Deze rechter wees erop dat verordening nr. 4/2009, waarop de aan de schuldenaar betekende mededeling betrekking heeft, niet van toepassing was op deze zaak, daar deze verordening in werking is getreden op 18 juni [Or. 10] 2011 en niet ziet op vóór die datum gedane uitspraken. Derhalve diende verordening nr. 44/2001 te worden toegepast.

De Sąd Apelacyjny beklemtoonde dat in casu vaststond dat het verzoekschrift niet zo tijdig en op zodanig wijze als met het oog op zijn verdediging nodig was, aan de schuldenaar was betekend of meegedeeld. Dit rechtvaardigde de weigering van de uitvoerbaarverklaring, evenwel [tenzij] verweerder tegen de beslissing geen rechtsmiddel had aangewend terwijl hij daartoe in staat was (artikel 34, punt 2, in fine, van de verordening).

Deze rechter was het niet eens met het standpunt van de schuldeiser dat de betekening in mei 2012 van de beslissing samen met de mededeling de uitvoerbaarverklaring rechtvaardigde. Volgens deze rechter dient artikel 34, punt 2, van verordening nr. 44/2001 aldus te worden uitgelegd dat een verweerder enkel een rechtsmiddel kan aanwenden tegen een gegeven beslissing wanneer hij daadwerkelijk op de hoogte was van de inhoud ervan en dit hem tijdig werd betekend op een wijze die hem in staat stelde verweer te voeren voor de rechter van de lidstaat van herkomst. Dit vereist de betekening of mededeling van de motivering van de beslissing opdat daartegen met succes kan worden opgekomen; de loutere kennisname van het bestaan van de beslissing volstaat daarbij niet. De Sąd Apelacyjny verwees naar het arrest ASML van 14 december 2006 (C-283/05 ASML Netherlands BV / Semiconductor Industry Services GmbH).

Los hiervan oordeelde deze rechter dat het loutere recht om te verzoeken om een nieuwe termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel niet kon worden gelijkgesteld met de mogelijkheid om een rechtsmiddel aan te wenden tegen de beslissing. De mogelijkheid om de beslissing aan te vechten is immers afhankelijk van de toewijzing van het verzoek om een nieuwe termijn, mits een dergelijk verzoek toelaatbaar is in het rechtssysteem van het land van herkomst, dat zijn eigen procedure toepast.

Van oordeel derhalve dat de mogelijkheid om een beslissing aan te vechten enkel bestaat wanneer binnen de termijn om een rechtsmiddel aan te wenden aan de verweerder de beslissing en de motivering ervan, alsmede de mededeling inzake de rechtsmiddelen werden betekend, [Or. 11] heeft de Sąd Apelacyjny de beschikking van de rechter in eerste aanleg gewijzigd en het verzoek om uitvoerbaarverklaring afgewezen.

3. Procedure voor de Sąd Najwyższy

[Emmanuel Lebeck] heeft cassatieberoep ingesteld tegen de beschikking van de Sąd Apelacyjny, onder meer op grond van schending van artikel 34, punt 2, juncto artikel 45 van verordening nr. 44/2001, wegens een onjuiste uitlegging van het begrip „rechtsmiddel” en van de mogelijkheid om een dergelijk rechtsmiddel aan te wenden. Hij stelde dat dit begrip de in het Franse recht voorziene procedure in twee stappen dekt voor het aanvechten van een uitspraak die wordt geacht op tegenspraak te zijn geweest of bij verstek is geweest, die erin bestaat dat eerst wordt verzocht om een nieuwe termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel, in het kader waarvan de verweerder moet aantonen dat hij niet de gelegenheid heeft gehad een rechtsmiddel aan te wenden doordat de beslissing hem, buiten zijn schuld, niet tijdig heeft bereikt, of dat het voor hem onmogelijk was om op te treden. Vervolgens, na verlening van een nieuwe termijn, wordt het eigenlijke rechtsmiddel aangewend.

Janusz Domino heeft geen memorie van antwoord ingediend.

De Sąd Najwyższy heeft als volgt overwogen:

De uitspraak over de gegrondheid van het cassatieberoep vereist een voorafgaande opheldering van de hierboven uiteengezette rechtsproblemen, die volgens de Sąd Najwyższy rechtvaardigen dat het Hof twee prejudiciële vragen worden gesteld met betrekking tot de uitlegging van de bepalingen van de verordeningen nr. 44/2001 en nr. 1393/2007.

Eerste prejudiciële vraag

De eerste prejudiciële vraag betreft de uitlegging van artikel 34, punt 2, in fine, van verordening nr. 44/2001, en in het bijzonder de betekenis van het in die bepaling [Or. 12] gehanteerde begrip „rechtsmiddel” en het vereiste „in staat te zijn” een dergelijk rechtsmiddel aan te wenden. Zowel het begrip „rechtsmiddel”

als de betekenis van het vereiste „in staat te zijn” een dergelijk rechtsmiddel aan te wenden moet autonoom worden uitgelegd, los van de betekenis ervan in de rechtsorden van de lidstaten. Deze begrippen werden tot op heden nog niet uitgelegd door het Hof van Justitie van de Europese Unie in een context die relevant is voor de onderhavige zaak.

Artikel 34, punt 2, juncto artikel 45 van verordening nr. 44/2001 sluit de uitvoerbaarverklaring van een in een andere lidstaat gegeven beslissing uit wanneer het stuk dat het geding inleidt of een gelijkwaardig stuk, niet zo tijdig en op zodanige wijze als met het oog op zijn verdediging nodig was, aan de verweerder tegen wie verstek werd verleend, betekend of meegedeeld is. Dit houdt verband met de noodzaak om de rechten van verdediging van de verweerder in de procedure voor de rechterlijke instantie van de staat van herkomst van de beslissing te waarborgen. De uitvoerbaarverklaring kan evenwel niettegenstaande de niet-eerbiediging van de rechten van verdediging geschieden wanneer verweerder in staat was om een rechtsmiddel aan te wenden, maar hij dit niet heeft gedaan. De in artikel 34, punt [2], in fine, van de verordening vermelde mogelijkheid om een rechtsmiddel aan te wenden, neemt dus het beletsel voor de uitvoerbaarverklaring van de beslissing weg.

Het Hof van Justitie heeft zich reeds gebogen over de uitlegging van artikel 34, punt 2, in fine, in de zaken ASML Netherlands BV/Semiconductor Industry Services GmbH (C-283/05, arrest van 14 december 2006) en Apostolides/David Charles Orams en Linda Elisabeth Orams (C- 420/07, arrest van 28 april 2009). In het eerste arrest heeft het Hof gepreciseerd dat het vereiste dat de verweerder „in staat” was om een rechtsmiddel aan te wenden in de staat van herkomst van de beslissing, ziet op de situatie waarin verweerder daadwerkelijk kennis heeft gehad van de inhoud van die beslissing, door zo tijdige betekening of mededeling dat hij zich heeft kunnen verdedigen bij het gerecht van de staat van herkomst. In het tweede arrest oordeelde het Hof dat de erkenning of de tenuitvoerlegging van een bij verstek gegeven beslissing niet op grond van deze bepaling kan worden geweigerd wanneer de verweerder een rechtsmiddel heeft kunnen aanwenden tegen die beslissing en daardoor heeft kunnen geldend maken dat het stuk dat het geding inleidt **[Or. 13]** hem niet zo tijdig en op zodanige wijze als met het oog op zijn verdediging nodig was, was betekend of meegedeeld.

In de onderhavige zaak is de situatie evenwel anders, daar verweerder, aan wie het verzoekschrift niet werd betekend of meegedeeld en tegen wie verstek werd verleend, van de tegen hem gewezen uitspraak pas kennis heeft genomen na het verstrijken van de termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel. Derhalve rijst de vraag, op welke wijze het in artikel 34, punt 2, in fine, van de verordening gehanteerde begrip „rechtsmiddel” en het vereiste „in staat te zijn” een dergelijk rechtsmiddel aan te wenden, dienen te worden opgevat. Indien deze begrippen immers uitsluitend zien op de gewone rechtsmiddelen en de mogelijkheid om deze aan te wenden binnen de daartoe gestelde termijn, zou dit betekenen dat – in de omstandigheden van het onderhavige geval – verweerder niet in staat was om een

rechtsmiddel aan te wenden, hetgeen zou leiden tot de weigering van uitvoerbaarverklaring van de beslissing. Een andere oplossing zou vereisen dat wordt geoordeeld dat het begrip „rechtsmiddel” en het vereiste „in staat te zijn” om een dergelijk rechtsmiddel aan te wenden, zien op de situatie waarin verweerder in staat is om in de staat van herkomst een verzoek in te dienen om verlening van een nieuwe termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel (met andere woorden, waardoor de gevolgen van de niet-eerbiediging van de termijn ongedaan worden gemaakt) en, bij toewijzing van dit verzoek, in staat is om het eigenlijke rechtsmiddel aan te wenden.

Volgens de Sąd Najwyższy dient te worden geoordeeld dat, in een situatie waarin verweerder in staat was om in de staat van herkomst van de beslissing een verzoek om verlening van een nieuwe termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel in te dienen, en hierdoor de weg werd vrijgemaakt voor het aanwenden van een rechtsmiddel, hij zich niet kan beroepen op de in artikel 34, punt 2, van verordening nr. 44/2001 omschreven grond voor weigering van uitvoerbaarverklaring van deze beslissing.

Voor deze uitlegging pleit de omstandigheid dat deze bepaling niet bepaalt wanneer de mogelijkheid voor het aanwenden van een rechtsmiddel dient te bestaan, hetgeen erop kan wijzen dat die mogelijkheid zelfs kan bestaan op het moment waarop het verzoek om uitvoerbaarverklaring wordt onderzocht. Deze bepaling omschrijft evenmin hoe die mogelijkheid eruit moet zien, hetgeen erop kan wijzen dat het gaat om de mogelijkheid om een rechtsmiddel aan te wenden zowel binnen de daartoe gestelde termijn als na **[Or. 14]** het verstrijken ervan, wanneer het nog mogelijk is om een verzoek om verlening van een nieuwe termijn in te dienen (waardoor de gevolgen van het verstrijken ervan ongedaan worden gemaakt), hetgeen de weg kan vrijmaken voor het aanwenden van een rechtsmiddel.

Een ruime uitlegging van deze bepaling vloeit volgens de Sąd Najwyższy tevens voort uit het feit dat deze bepaling evenmin bepaalt of het gaat om gewone dan wel buitengewone rechtsmiddelen. De ratio legis van artikel 34, punt 2, van de verordening pleit tevens voor deze uitlegging, daar het erom gaat de verweerder te beschermen in een situatie waarin tegen hem een beslissing werd gegeven terwijl het inleidend verzoekschrift hem niet werd betekend of meegedeeld en hij verstek heeft laten gaan aangezien hij geen kennis had van de procedure en van de gegeven beslissing. Het lijkt derhalve gerechtvaardigd te oordelen dat die bescherming tevens gewaarborgd is wanneer het mogelijk is om een verzoek in te dienen om verlening van een nieuwe termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel.

Tweede prejudiciële vraag

De tweede prejudiciële vraag betreft de uitlegging van artikel 19, lid 4, van verordening nr. 1393/2007 en beoogt te verduidelijken of deze bepaling de

toepassing uitsluit van de bepalingen van nationaal recht betreffende de mogelijkheid om een nieuwe termijn te verlenen voor het aanwenden van een rechtsmiddel tegen de in de staat van herkomst gegeven beslissing. Deze kwestie is om de volgende redenen relevant voor de oplossing van het onderhavige geding.

In de onderhavige zaak wordt niet betwist dat verweerder, Janusz Domino, op het tijdstip van inleiding van de procedure voor de Franse rechterlijke instantie duurzaam in Polen woonde en dat het door verzoeker aangeduide adres te Parijs onjuist is gebleken. Het betreft dus niet de in artikel 1, lid 2, van verordening nr. 1393/2007 bedoelde situatie, daar uit de in deze zaak vastgestelde feiten blijkt dat het adres van verweerder bekend was, maar onjuist is gebleken, en het inleidende verzoekschrift aan verweerder diende te worden betekend of meegegeeld overeenkomstig de bepalingen van deze verordening.

[Or. 15]

Uit artikel 19, lid 4, van deze verordening blijkt dat, wanneer een stuk dat het geding inleidt of een daarmee gelijk te stellen stuk overeenkomstig de bepalingen van deze verordening ter betekening of kennisgeving naar een andere lidstaat moest worden gezonden en de verweerder bij verstek is veroordeeld, de rechter, indien de termijn waarbinnen een rechtsmiddel had moeten worden aangewend is verstreken, de verweerder een nieuwe termijn kan toestaan waarbinnen hij het rechtsmiddel alsnog kan aanwenden, mits aan de in die bepaling gestelde voorwaarden is voldaan. Tegelijkertijd verleent artikel 19, lid 4, laatste zin, elke lidstaat evenwel het recht om overeenkomstig artikel 23, lid 1, te verklaren dat het verzoek niet ontvankelijk is indien het is ingediend na het verstrijken van een in die verklaring genoemde termijn, die echter niet korter mag zijn dan één jaar te rekenen vanaf de dag waarop de beslissing is gegeven.

Frankrijk heeft overeenkomstig artikel 23, lid 1, van de verordening verklaard dat het verzoek om verlening van een nieuwe termijn om een rechtsmiddel aan te wenden niet ontvankelijk is indien het is ingediend na het verstrijken van één jaar te rekenen vanaf de dag waarop de beslissing is gegeven.

De beslissing van de Tribunal de Grande Instance de Paris werd gegeven op 8 april 2010, en de betekening ervan overeenkomstig de bepalingen van de verordening heeft plaatsgevonden op 17 en 30 mei 2012. Verder heeft verweerder kennis gekregen van de inhoud van de beslissing in juli 2011 in de loop van de eerste procedure inzake de uitvoerbaarverklaring ervan in Polen. In elk geval was de termijn van één jaar voor het indienen van een verzoek om verlening van een nieuwe termijn verstreken, daar deze termijn in het geval van Frankrijk één jaar bedraagt vanaf de dag waarop de beslissing is gegeven.

Indien artikel 19, lid 4, van de verordening aldus dient te worden begrepen dat het de toepassing uitsluit van de nationale bepalingen die de kwestie van het verlenen

van een nieuwe termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel regelen, zou dit betekenen dat het recht van verweerder om een verzoek om verlening van een nieuwe termijn in te dienen, vervallen is, zodat verweerder geen rechtsmiddel kon aanwenden, zelfs bij een ruime uitlegging van artikel 34, punt 2, in fine, van verordening nr. 44/2001, waarover sprake is in de eerste prejudiciële vraag.

[Or. 16]

Indien daarentegen wordt aangenomen dat artikel 19, lid 4, van verordening nr. 1393/2007 de toepassing van de nationale bepalingen niet uitsluit, dient te worden geoordeeld dat verweerder kon verzoeken om verlening van een nieuwe termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel binnen de termijn als gesteld in artikel 540, lid 3, van het Franse wetboek van burgerlijke rechtsvordering in de versie die van kracht was ingevolge het decreet van 1 september 2011, dit wil zeggen binnen een termijn van twee maanden vanaf de datum van betekening van de beslissing, maar dat hij dit niet heeft gedaan.

Volgens de Sąd Najwyższy dient bij de uitlegging van artikel 19, lid 4, van verordening nr. 1393/2007 in aanmerking te worden genomen dat deze bepaling enerzijds de bescherming beoogt van de rechten van de verweerder aan wie het verzoekschrift niet werd betekend of meegedeeld en tegen wie verstek werd verleend, door hem het recht te verlenen om te verzoeken om verlening van een nieuwe termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel, zelfs indien de nationale rechtsorde niet voorziet in een dergelijk recht. Anderzijds heeft de mogelijkheid voor de lidstaat om een termijn vast te stellen na het verstrijken waarvan een dergelijk verzoek niet-ontvankelijk is, tot doel, de rechtszekerheid en het gezag van gewijsde van rechterlijke beslissingen te waarborgen, alsmede de rechten van de schuldeisers te beschermen, door een termijn vast te stellen na het verstrijken waarvan de beslissing niet meer kan worden aangevochten.

Het standpunt dat artikel 19, lid 4, van verordening nr. 1393/2007 geen exclusief karakter heeft en de toepassing van nationale bepalingen die het rechtsinstituut van het verlenen van een nieuwe termijn regelen, niet uitsluit, is volgens de Sąd Najwyższy overtuigender. Die bepaling lijkt enkel een minimumnorm te zijn voor de bescherming van de verweerder aan wie het verzoekschrift niet werd betekend en tegen wie verstek werd verleend, waarbij het de lidstaten vrijstaat om gunstigere regelingen toe te passen. Anders zou deze bescherming illusoir zijn wanneer, zoals in casu, de betekening van de beslissing heeft plaatsgevonden na het verstrijken van de in de mededeling van de lidstaat vermelde termijn, te rekenen vanaf de dag waarop de beslissing is gegeven.

Gelet op het feit dat de bepalingen van artikel 34, punt 2, van verordening nr. 44/2001 en van artikel 19, lid 4, van verordening nr. 1393/2007 tot op heden nog niet zijn uitgelegd door het Hof van Justitie van de Europese **[Or. 17]** Unie op dit gebied, deze kwestie aan de orde was in de procedure voor de Sąd Najwyższy en de oplossing ervan voor de beoordeling van de gegrondheid van het

cassatieberoep onontbeerlijk is, was het noodzakelijk en gerechtvaardigd om het Hof de prejudiciële vragen voor te leggen overeenkomstig artikel 267, derde alinea, VWEU.

Om deze redenen heeft de Sąd Najwyższy de beslissing in het dictum van de onderhavige beschikking genomen.

[ondertekening]